

చింతలపాటి వేణుకయ్య
 వ్రాసినది
 1955

నల్లంకల దూరదూరాన పర్వతాలపై పర్వతాలు సంధ్య సూర్యకళిలో సుందరంగా కన్నులు తున్నాయి. పుష్కలతాదుల దళాలు ధగధగలాడుతున్నాయి. నీనాసాలు చేరుతూవు పక్కల కలకల నినాదాలు నది కెరవాల గలగలలతో పందెం వేస్తున్నాయి. సది ఒడ్డున భ్రతపురంలో కొండపై కెల్ల రాబిల్ కట్టబడిన జనార్దన స్వామి ఆలయం ఏ కండలో భోధాయమాసంగా కన్నులు తున్నది.

సంధ్య వాయువు మెల్ల మెల్లగా నదీ వక్షస్థలం మీదుగా పయనించుతున్నది. సూర్యబింబం క్రమక్రమంగా దిగింరాలోనికి గ్రుంకు రున్నది. సంధ్యాకాళం కుంకుమవర్ణవస్త్రం ధరించింది. అందమైన ఆ ప్రకృతిరేఖలను ప్రశంస పదిల పరిచి సుధాకర్ ఆలెత్తి మాచేసరికి మెల్లగా అంబరమంతా సుధావర్ణం కురిపిస్తే చంద్రుడు అప్పుడే పై కెగ్రాటాకుతున్నాడు. వదికి ఇరు వంకల సున్న సాంద్రవీల వృక్షాల నీడలు నదిపై డట్టంగా పరచుకుంటున్నాయి. నదిలో అక్కడక్కడ ఒకటి రెండు వడవలు తేలియాడు రున్నాయి. వదికిరానడవు భ్రతపురం దీపాలలో కళకళలాడుతున్నది.

పడవ అప్పుడే వదీగర్భాన్ని వదిలి ఒడ్డుకు టీల ప్రదంభిస్తున్నావు. వల్లెపదం పాడుకుంటున్న పడవ నరంగు తెరచావ దివి మెల్లగా వచ్చి సుధాకర్ దగ్గర కూర్చున్నాడు.

“అయితే బాబూ, తమరు ఈడకి కొర్తా? ఎప్పుడూ సూసిన గేవకం లేదు” అని ప్రశ్నించాడు. చిరునవ్వుతో దొనపట్టు తల డిపాడు సుధాకర్.

“అయితే ఇంతడాక తమరు గీత్తువుయ్యేటి బాబూ?”

అదే చిరునవ్వుతో సమాధాన మిచ్చాడు సుధాకర్, “చొమ్మల” అని. అంతకంటే చెప్పినా ఆ పల్లెటూరి వడవ పరంగుకు అర్థం కాదని అతడి దింపా. కాని ముసలాడు ముటికుడు.

“మడుసుల పటాలు కూడా గియ్యగలరా, బాబూ, మీరు?”

“గిస్తావు!” పరంగు కుతూహలం సుధాకరుని ముగ్ధుణ్ణి చేసింది.

“బాబూ! అయితే తమరు జమిందారు బాబు ఇంటి కెళ్తుందారు. నాకు తెల్పు.”

సుధాకర్ విసుగ్గా పెట్టాడు ముఖం. ‘కొంప దీసి వీచ్చినాడు కాదుగదా!’ అనుకున్నాడు.

“ఏం బాబు? ఎట్లా చెప్పిననుకొంటున్నారా? మాయాదేవిగారి చొమ్మ గియ్యటానికొచ్చారు కదూ?”

“మాయాదేవి!” అశ్రుకృతూడు సుధాకర్. “అవరి డిశే నే నెరుగును. పట్నం పోతు వ్వాను. ఎవరి గురించో అడుగుతున్నావు పవ్వు.”

“అట్లాగా బాబూ! నాకు తెలిదు లేంది. మా జమిందారు బాబు దాటిగారి చొమ్మ గియించాలని చూస్తున్నారు. కాని ఎక్కడా దొరకటం

తీరని కౌరికట ఉన్నబలం గొప్పది, బ్రతికి ఉండగా తీరకపోలే చచ్చి సాల్నిస్తా రంటాడు, మరి. ఏమైనా పర వుదుమని కంటపడవందా బ్రతికిన నారేమిటి రూపం యథా తథంగా వివ్రతించాడంటే నమ్మడం ఎలా?

లేదు. మీరుగాని అందుకొచ్చారేమో అనుకున్నాను.”

“దొరక పోవడమేమిటి?” అశ్రుకృతంగా అడిగాడు సుధాకర్.

“చ్చే, అదొక కథ బాబూ. ఆ యమ్మ పేరు మాయాదేవి. అందాల బొమ్మ. గొప్ప గుణవతి. జమిందారు బాబుకు తగిన ఇల్లాని అందరూ మురిసిపోయారు. ఆ మురిసెం మృత్యుదేవత చూడలేకపోయింది. తిరుపతి ఎల్లంపే దారిలో కారు బోల్తాపడి ఆ తల్లి అక్కడిక్కడ చచ్చిపోయింది. మంచోరుని దేవుడు తొందరగా వీల్చుకు పోతాడట! నిండా పాతికేళ్లైనారేవు!” కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు పరంగు.

“పాపం!” పానుభూతి చూపాడు శ్రోత.

“ఎండలెండకొచ్చినా యేసిన బొమ్మ జమిందారు బాబుకు నవ్వుటం లేదు. సొచ్చాకూ ఆ

యమ్మ నిలబడినట్టే యేసేరు కావాలట. ఆ తల్లి లేదన్న బెంగబకటి, బొమ్మయినా లేదని బాధ ఒకటి ఆ బాబుకు. దివాణమందర్నీ, పెజలందర్నీ పెణంగా చూచేది. ఎప్పుళ్ళీ వొప్పించని తల్లి భర్తనంతన్నాయం చేసిపోయింది.”

తలవంకించాడు సుధాకర్. అంతలో వడవ ఒడ్డు చేరింది.

“వస్తాను తాతా” అంటూ దిగి నడక సాగించాడు సుధాకర్.

రాత్రి సుమారు ఏడు గంటలై ఉంటుంది. పల్లెటూరు కావడంవల్ల అప్పుడే నడ్డు మణుగు తున్నది. పితలం నుంచి తిరిగివస్తూన్న విదేశమం

వంశము

త్వరత్వరగా వెళ్లబోతున్న అతడు, “బాబూ! ఈ రైలు ఎటు పోతుంది?” అనుకుంటూన్న స్త్రీ కంఠం వినిపించి, అగి, వెనుదిరిగి చూచాడు. కళ్ళు మిరుమిట్లు గొల్పించే ఆ సొందర్యాన్ని చూచి వెంటనే నేత్రాలు వాటంతటవే క్రిందికి వాలిపోయాయి. “ఇలా చచ్చుం మీదుగా పోతుంది” అని చెబుతుండగానే రైలు ఒక్కసారి కూతవేసి బయల్దేరింది. అది వల్లెటూరు; ఆశ్చర్యసేపిగవు రైళ్ళు. ఆ స్త్రీ ఆటంకంవల్ల ఆరైలు దాటిపోయింది సుధాకర్ కు. అన్నిమైళ్ళు వడిచినా లేచింది, రైలు అందకపోయే సరికి మాత్రం అలసట, నీరసం ఆవరించేశాయి. మళ్ళీ మరునటి రాత్రికి కాని తను వెళ్ళే బండి లేదు. మెయిల్, ఎక్స్ ప్రెస్సు, ఆసలక్కడ ఆగవు. అదేమో దిక్కామొక్కూ లేని కుద్ద వల్లెటూరి స్టేషను. భోజనంకాదు సరికదా, ఒక్క పోదాకు కూడా గతికండదు. ‘ఇంతకూ ఎవరి స్త్రీ?’ అనుకొంటూ వ్రక్కకుచూచాడు. ఆమె లేదక్కడ.

కోడూరి కౌసల్యాదేవి

చేసేదిలేక ఉప్పురంటూ వెనుదిరిగాడు. తిరిగి నడిచి నడిచి ప్రత్యేకం చేసేసరికి వడకొండైంది. ‘ఈ వల్లెటూర్లో మాత్రం, కాస్త ఏదైనా కడుపు నింపగల దుకాణం ఉంటుందా ఈ రాత్రి వేళ? కనీసం ఈ రాత్రికి ఆశ్రయమైనా దొరికితే దాగుండును’ అనుకొంటూ సొలాల మంచి ఊళ్ళోకి మూర్తన్న గడ్డిబళ్ళను ఆపు చేశాడు. “పొరుగుారి వాడివి. ఈ రాత్రికి ఎక్కడైనా కాస్త చోటుదొరుకుతుందా?” అనడం గాదు.

“దానికేం బాబూ? కాస్త చోటుకుభాగ్యమా? ఎక్కడైనా పుండవచ్చు” అన్నాడు ఒకతడు. “తమరెవరో మంచిచోరు లాగువ్వారు. అక్కడ ఇక్కడ ఎందుకు? జమీందారు బాబు గొప్పదాత! దినాణంలో ఎప్పుడూ అన్నదానం దండిగా జరుగుతుంటుంది. అక్కడికే ఎళ్లండి. మర్యాదగా చూస్తారు.”
 “ఇట్లు గుర్తు చెప్పగలరా?”
 “అదిగో. ఆ ప్రక్క తోటలో కప్పించే మేడే బాబూ. ఎళ్లండి.”
 తటవటాయస్తూ నిల్చున్నాడు సుధాకర్.
 “అనుమానమొక్క బాబూ. ఆ మేడ అలా గుండనా? ఆ తల్లి ఉప్పప్పుడెంత వైదొంగగా

దుగురు రైలులు తప్ప ఎవ్వరూ తారిన పడలేదు. ఊరికి ఓ చివర పెద్ద, తోటలో ఒక మేడ సొలాల మధ్యగా ఉంది. దీనిని లేకుండా, చుట్టూ జడలల్ని కుపోయినట్లున్న చెట్లతో ఒక విధమైన భయోత్పాతం కలిగిస్తున్నది. ‘పాపం! ఇదేమో జమీందారు మేడ! కళాకాంతులు లేకుండాఉంది.’ సానుభూతి దలుస్తూ దాటిపోయాడు. ఒక ఏడెనిమిది అడుగులు వేసి పాలిమేరలు దాటాడో లేదో—ఎందుకో అకారణంగా శరీరం జందరించింది. అడుగుముందుకు వెయ్యలేకపోయాడు. ‘పాపం! అమితంగా ప్రేమించిన భార్య వియోగమే గాక ఆమె చిత్రమైనా లేక ఎంత బాధ

పడుతున్నాడో జమీందారు! విషయం తెలిసి, చిత్రకళా నిపుణుడివై ఉండి ఇలా వెళ్ళిపోవడం న్యాయమేనా? భావ్యం కాదు’ అనుకుంటూ వెనుకకు రెండడుగులు వేశాడు. ‘కాని వెళ్ళలే, ఏమనుకుంటారు? అంతటి జమీందారు నాతో మాట్లాడుతాడా? అయినా ఒక పడవనాడి మాట వాధారంగా జేసుకొని ప్రవర్తించడం మేమిటి? అందులో యథార్థమెంతో?’ అనిపించి మళ్ళీ ముందుకు సాగిపోయాడు. అలా ద్వైతీభావాలతో రెండు మైళ్ళు వడిచి రైల్వే స్టేషను జేరుకొనేసరికి రైలు వీడ్పగా ప్లాట్ ఫారంపై నిలిచిఉంది. టికెట్టుకోసం

ఉండేది ఎప్పుడూ దీసావలిలాగే. అసలు దీసం తీసేవారా? తలుపు వేసేవారా? ఎప్పుడూ వంటలు వండుతూనే ఉండేవారు." నిల్వూర్వాడు ఆ బండి అబ్బి.

"తప్పకవెళ్తాను" స్త్రీ ర నిశ్చయంతో నడివడిగా ముందుకు నడిచాడు సుధాకర్, 'అంత ఉత్తము దాలు కాబోలు ఆ జమీందారినీ! వనిపోయినా కౌశ్యతంగా జీవించే ఉంది, తన ప్రజల మనసు లలో! అనుకోంటూ.

వీకటిరాత్రి! దూరాన బళ్ల చక్రాల శబ్దం, ఎద్ద గంటల సవ్వడి మినహా మరే సందడిలేదు. గంభీర నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. కుక్కల అరుపులు భయంకరంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఆకాశం మేఘా చ్ఛాదితమై తారకలను తోకం దృష్టిమంచి మరుగు పరిచింది. మధ్య మధ్య మెరిసే మెరు పుల కాంతితో భూతాల లాటి చెల్లు కప్పించి

మాయ

కలవర పెడుతున్నాయి.

గేలు దగ్గర కొంతసేపు నిలబడ్డాడు సుధాకర్ అలోచిస్తూ. ఎలా వీలవాలో తెలియడం లేదు. భవనంలో ఎక్కడా వెలుతురు లేదు. అలికిడి లేదు. అంతలో దేవుడు దయదలచినట్లు "ఎవ రూ?" అనే సన్నుకంఠం విన్నవించి, ఆవెంటనే గేలు తెరుచుకోవడం జరిగింది. సుధాకర్ గుండె గుల్లిబుగ్గింది. కఠినతనం మిలితమైన తీయని కంఠం అది. స్త్రీ కంఠం!

"నా పేరు సుధాకర్. ఈ రాత్రి అతిథిగా వచ్చాను" అన్నాడు తడబడుతూ, ఆ వ్యక్తిని పరీక్షగా చూడ ప్రయత్నిస్తూ. ఒక్క మెరుపు మెరిసింది. కనులు జిగిలు మన్నాయి. ఆ తటి

ల్లతకా, తటిల్లతను మించి మెరుస్తున్న తనం గిని చూచా?

"రండి తోపలకు." పురుషుగా ఆహ్వానిం చింది.

"జమీందారు గారు...." అర్థోక్తిలో ఆపేసి అలాగే నిల్వూర్వాడు కదలక.

"ఊళ్లో లేరు. అయినా తమకు గౌరవ తోపం జరుగదు. రండి."

మరో మెరుపు! వెన్నంటి పెళిపెళ ఉరుము, ఎక్కడో పిడుగు పడిన శబ్దం! ఆ వెనుకనే హోరుగాలితో చెలరేగిన వాన! ఎందుకో సుధా కర్ ను ఎప్పుడూ లేని భయంకౌచాలాపహించాయి. భవనం వైపుగా సాగిపోతున్న ఆమెను వూనంగా అనుసరించాడు. ఇంచుమించు ఫల్లాంగు మేర ఉన్న ఆవరణంతా నడిచి మేడ వరందా మెట్టెక్కుతూ "రండి!" అని వెను దిరిగింది. వూనంగా అనుసరిస్తూన్న సుధాకర్ అలోచనలు పది పరివిధాల పోతున్నాయి. 'భయంకరంగా, నిర్జనంగా ఉన్న యింత పెద్ద తోటలో ఈ సమయంలో ఈ స్త్రీ ఒంటరిగా ఎందుకు తిరుగుతున్నట్టు? అయినా జమీందారి కుటుం బాల వరదాలెలా ఉంటాయో మరి! నా కెందుకు?' తోలోనే తల్పించుకు నవ్వుకోంటూ ఆమె వెనుక అడుగులు వేస్తున్నాడు. ఎంత వడిగా నడిచినా ఆమె నడక నందుకోలేకుండా ఉన్నాడు.

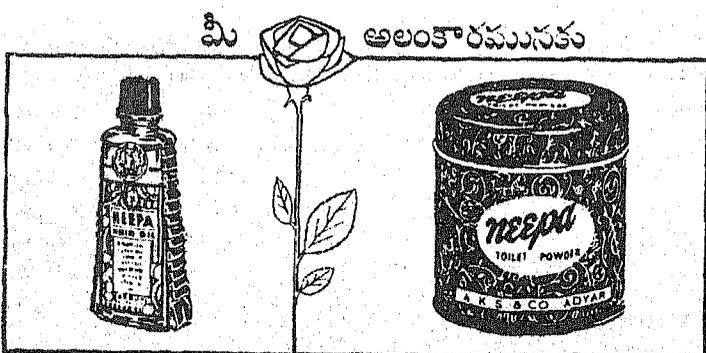
రెండంతస్తులు దాటి మూడవ అంతస్తు లోకి తీసుకువెళ్ళింది ఆ స్త్రీ, సుధాకర్ ను. వరందాలలో నొకర్లు నిద్రపోతున్నారు. ఎవరికీ మెలకువ కాలేదు. ఆమె లేచలేదు. ఎక్కడో తోపలి గదులలో ఒకటి రెండు దీపాలు వెలుగు తున్నాయి. సాల్నాత్నూ అంకంఠ మేధ!

ఒక గది తెరిచి "ఉండండి. ఇప్పుడే వచ్చాను" అంటూ వెళ్లిపోయింది. 'ఎంత వేగం ఆ నడక!' ఆశ్చర్యపోతూ నిలబడిన 'అతడు దీపంతో తిరిగి వస్తూన్న ఆమెను చూచి మరింత ఆశ్చర్య పోతూ స్థాణువై పోయాడు. 'ఆమె! కైత్యే శ్చేషణలో తనను పలుక రించిన స్త్రీ! పాల నురుగు వంటి శ్రీత వస్త్రాలు, వాని భవభవను ధిక్కరిస్తూన్న శరీర కాంతి! సిగనిండుగా మల్లె పూలు!'

"ఇందులో ఉండవచ్చు మీరు." దీపం గదిలో ఉంచి వెళ్లిపోయి తిరిగి అయిదు నిమిషాలలో వచ్చింది. ఒక చేతిలో తిసుబందాల పట్లం, మరో చేతిలో వెండి మరణింబులో నీళ్లు!

"అట్టే నిల్వూర్వారు. కూర్చోండి. తీసుకోండి" అంది పట్లం బల్లపై ఉంచుతూ.

వూనంగా ఆమె చెప్పినట్లు చెయ్యసాగాడు. రసగుల్లా, మైసూర్ పాకీ, మోనానీలాగి, చాల రుచిగా ఉన్నాయి. గదంతా పరీక్ష చేస్తూ తింటూన్న అతడు కొంచెం ఆశ్చర్య పోయాడు. నిండా బూజులు. సామగ్రి అంతా దుమ్ము కొట్టుకు పోయి ఉంది. నేలంతా అడుగు మందాన దుమ్ము. గోడమూలల పెద్ద సాతెగూళ్లు భయంకరంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఒక వ్యక్తి దర్బాగా ఏలోటూ

నీపా అలంకారమునకు
 బాయిలెట్ సేర్
 వాకరు ఆయుల్
 ఎ. టె. ఎస్. & కంపెనీ.
 అదయార్, మద్రాసు-20
 EP AKS 2

ఫోన్ : 1259 (గ్రామ్ఫోన్ : ప్రెసిషన్)

దురాడీసెల్ హౌస్ (రిజిస్టర్డ్)

మైకో-బామ్ సర్వీస్ ఏజెంటు

గోపాలరెడ్డి రోడ్ :: విజయవాడ-2.

వెర్నిషు	ఫోటో పేజి	పెన్సిల్
టెంజి	ఫోటో పేజి	లిథోగ్రాఫీ
లే.లండ్	ఫోటో ప్రెస్	సి.టి.ఎస్
మెటాల్	ఫ్రెజిలెంట్	సే.ప.లో

పైన తెలిపిన వీసెల్ ఇంజనీ ఎలవులు వరల్ డేట్ల వీసెల్, అరుగులం తక్కువగా ఉన్న పోత నాజియో రీ కండిషనింగ్, అధునిక యంత్రములపై అనుభవముకల వనివారిచే ఆటోమోటార్ల ఇంజనీరు వద్దగోవేక్షణ కింద సకాలములో చేయబడును.
మైకో-బామ్ ఎలికెంట్లు, నాజియో, ఫోటో మాపర్ల సరివేయడం ధరింకు లభించును.

లేకుండా గడిపేవెయ్యవచ్చు ఆ గదిలో. కాని దీర్ఘ కాలంనుంచి మనుషులు మసలకుండా ఇవ్వాలే తాళం తీసేసట్లుంది.

“ఏమిటా చూస్తున్నారు?”

ఆ ప్రశ్నకు ఉలిక్కిపడి ఆమె వైపు దృష్టి తిప్పాడు సుధాకర్. ఏమిటా చూపులంత తీక్షణంగా ఉన్నాయి? ఆ కంఠంలో ఆ తీవ్రత ఏమిటి? కాని ఎంత సౌందర్యవతి! ఏమాత్రం జమీందారు గారికి? పాలలో కడిగిన ముత్యంలాగా ఎంతందంగా ఉంది!

“జమీందారుగారొచ్చే వరకూ మరి నేను...” ఎందుకో అతడికి మాల తడబడుతున్నది. బహుశః స్త్రీలతో అంత చనువుగా మాట్లాడటం అలవాటు లేక కావచ్చు, అందుకోనూ ఇది జమీందార్ల ఇల్లు!

“జమీందారుగార్ని కలుసుకోవాలా? మాయా దేవి చిత్రం వెయ్యడాని కొచ్చారను కుంటాను?”

“మాయాదేవిగారా?”

“అవును. స్వర్ణ సుందరైన జమీందారిణి.” అదే కఠిన స్వరం.

“అందుకే వచ్చాను. నేను చిత్రకారుడిని మీ తెలా తెలుసును?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు తడవాలి విస్మరించి.

ఈసారి తడబడటం ఆమె వంతైంది. “ఏమీ అలా అనిపించింది” అంది నవ్వుతూ.

ఆ నవ్వుకూడా అంత కఠినంగా ఉండేమిటి! “ఈ మధ్య జమీందారుగారు చిత్రకారులకోసం చూస్తున్నారు. ఎవరెవరో వస్తున్నారు. మీరు కూడా అలాగే కావచ్చని ఊహించాను.”

“ఓహో! జమీందారుల్ని కాదా మరి! వారికి చాలా ఫోటో తిడవరకే ఉండి ఉండాలి?”

సమాధానంగా ఖంగుమంది ఆస్త్రీ కంఠస్వరం. “మాయాదేవి ఒక జమీందారుపుత్రిక. మరో జమీందారు భార్య. హోషా స్త్రీ!”

కఠినమైన ఆ జవాబుకు కలవర పడ్డాడు సుధాకర్. “చిత్రం క్షమించండి.”

“జమీందారుగారు రెండు రోజులలో వస్తారు. అంతవరకు మీ రిక్కడ ఉండవచ్చు. నౌకర్లు మీరేం కావాలో చూస్తారు.” కూర్చున్న చోటు నుంచి లేచింది ఆస్త్రీ.

“పోనీ, మల్లా వస్తానైంది. రెండు రోజులు డిరిజే కూర్చోవడమా?”

“ఏం? తోచదా? పోనీ అంతవరకు నా చిత్రం వెయ్యండి. గీసేవాళ్ళ చేతులూ, వ్రాసే వాళ్ళ చేతులూ ఊరుకోవాలి కదూ?”

చతురశై చూచాడతడు. “నిజమే. చిత్ర కారుని కుంచెను చకచకా నడవగల సౌందర్యవతి అని తనకు చూడగానే అనిపించింది, కాని ఎవరో ఈమె! ఒంటపై ఒక్క నగకూడా లేదు. బహుశః ధాసీయేమే! జమీందార్ల యింటి వరిచారికలు కూడా ఇంత అందంగా ఉంటారు కాబోలు!”

“ఎక్కడికో ప్రయాణంపై వెళ్ళుతున్నారు కదూ? ఇక్కడికే వచ్చానని అబద్ధంలాడుతారేం?”

“అవును. గియ్యవచ్చునా? కాని మీరు తోవలి తెలా వచ్చారు? ఇంతరాత్రినేక ఇంకా నిద్రపోలేదా?”

“ఏమైనా కావాలేమనిన వచ్చాను. మీరు తోవలి గడియవెయ్యలేదా?” అంటూ వెళ్ళి పోయింది. కాని గడియపెట్టినట్లు అతడికి బాగా గుర్తు!

మర్నాడు ఉదయం సుధాకర్ వెలుకున వచ్చాక కొద్ది సేవలాగే పడుకొని ఎదురుచూచాడు, తన

కోసం ఎవరైనా నౌకర్లు వస్తారేమోనని. కాని పావుగంట గడిచినా ఎవ్వరూ రాలేదు. అసలా ఆంతులో అలికిడేలేదు. కాకుల అరపులు, వక్కుల కిలకిలలు అంతకంతకూ అధికమవుతున్నాయి. (క్రందిభాగంకోసం, ఆవరణకోసం మనుషులు తిరుగుతున్న వస్తుకీ, అప్పుపట్టంగా మాలలూ వినవస్తున్నాయి. భాస్కరుడు ఆకాశంలో పై శిఖ (బ్రాకుతున్నాడు.

విసిగి ప్రక్కపై నుంచి లేచి నోళ్ళాడు సుధాకర్. ఆ పొడుగైన వరందాలూ, వోలూ అప్పీ తిరిగి తిరిగి మెట్లక్కడుచ్చాయో వెతుక్కోవడమే గగనమైంది. రాత్రి చీకటిలో రావడం వల్ల గురులేదు. ఛ. ఎంత గలిజాగా ఉంది? ఎందుకు నౌకర్లుంటేనే? ఇల్లాలు లేని ఇల్లు!

మెల్లదిగి వస్తున్న సుధాకర్ను క్రంది వరం దాలో ఉన్న నౌకర్లు, గుమాస్తా అలాగే (గుడ్లవు) గించి చూస్తూ ఉండిపోయారు, ఏ మామూ తీత వ్యక్తివో, వింత బంతువువో చూచినట్లు, రాత్రి తన రాక వారికి తెలియక అలా చూస్తున్నారని భావించిన సుధాకర్ దగ్గరగా వెళ్ళి తనను తెలియపరుచుకున్నాడు.

గుమాస్తా మర్యాదగా నమస్కరించాడు. కాని అనుమానపు దృష్టులు అలాగే ఉన్నాయి. “ఏమిటా చూస్తున్నారు?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సుధాకర్.

“తమకు రాత్రి గేటు తీసిన వా రెవరంది?” వినయంగా ప్రశ్నించాడు గుమాస్తా.

“ఆమె ఎవరో నాకు తెలియదు,” నంది గ్లంగా సమాధానమిచ్చాడు సుధాకర్.

“అయితే వంటామో, లేక ధాసీల్లో ఎవరో. మూర్ఖులు. వాళ్ళకు తెలియదు రెండి” అంటూ “అప్పుడా, పైన ఆయ్యగారి సామామీ అని

నర్తకులు (శిల్పం) [సచిత్రం—ఎన్. వి. రామాదాపు (మద్రాసు-2)]

తన నందేహం తీర్చుకోగల అవకాశమూ చిక్కం దని కొంచెం పంతుగించాడు.

“మీరు స్టేషన్ నుండి నా కంటే వాల ముందుగా వచ్చేసినట్లున్నారే? ఎలా వచ్చారు?”

“మీరు నడిచి వచ్చారు!”

అంతేకాని ఆనెలావచ్చింది చెప్పలేదు. బహుశః ఏ కారుమీదైనా వచ్చిందేమో? అతడిని అతో చనవలో వలిపేసి ఆమె సుడిగాలిలా వెళ్ళిపోయింది.

‘హమ్మయ్య!’ తేలికగా ఊపిరి నీల్చుకున్నాడు సుధాకర్. ఎందువల్లనో ఆమె వెళ్ళిపోయూ ఎండలోనుంచి నీడకు వచ్చినంత సుఖంగాఉంది.

పై ఉత్తరీయం తీసి స్టాండుకు తగిలించి దీపం హెచ్చించి పైన తగిలించాడు. మూసీఉన్న కిటికీల తలుపులు తియ్యడానికీ కొంత ప్రయత్నం వెయ్యవలసి వచ్చింది. బయట చీకటి భయంకరంగా తాండవం మారుతున్నది. మెల్లగా తన నూట్ కేస్ తెరిచి నరకులు తీసుకోవాలాడు.

అప్పటినుండి తెల్లవారుఝాము మూడు గంటల వరకు తడక ధ్యానంతో చిత్రంగీసిన సుధాకర్ అలనలుగా వెనుదిరిగి వచ్చి ప్రక్కపై వాలుతూ ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డాడు. గుమ్మం దగ్గర నిలువనూ ఆమె!

“ఏదో చిత్రం గిస్తున్నారే! నాదేనా?”

“అవును. గియ్యవచ్చునా? కాని మీరు తోవలి తెలా వచ్చారు? ఇంతరాత్రినేక ఇంకా నిద్రపోలేదా?”

“ఏమైనా కావాలేమనిన వచ్చాను. మీరు తోవలి గడియవెయ్యలేదా?” అంటూ వెళ్ళి పోయింది. కాని గడియపెట్టినట్లు అతడికి బాగా గుర్తు!

మర్నాడు ఉదయం సుధాకర్ వెలుకున వచ్చాక కొద్ది సేవలాగే పడుకొని ఎదురుచూచాడు, తన

కోసం ఎవరైనా నౌకర్లు వస్తారేమోనని. కాని పావుగంట గడిచినా ఎవ్వరూ రాలేదు. అసలా ఆంతులో అలికిడేలేదు. కాకుల అరపులు, వక్కుల కిలకిలలు అంతకంతకూ అధికమవుతున్నాయి. (క్రందిభాగంకోసం, ఆవరణకోసం మనుషులు తిరుగుతున్న వస్తుకీ, అప్పుపట్టంగా మాలలూ వినవస్తున్నాయి. భాస్కరుడు ఆకాశంలో పై శిఖ (బ్రాకుతున్నాడు.

విసిగి ప్రక్కపై నుంచి లేచి నోళ్ళాడు సుధాకర్. ఆ పొడుగైన వరందాలూ, వోలూ అప్పీ తిరిగి తిరిగి మెట్లక్కడుచ్చాయో వెతుక్కోవడమే గగనమైంది. రాత్రి చీకటిలో రావడం వల్ల గురులేదు. ఛ. ఎంత గలిజాగా ఉంది? ఎందుకు నౌకర్లుంటేనే? ఇల్లాలు లేని ఇల్లు!

మెల్లదిగి వస్తున్న సుధాకర్ను క్రంది వరం దాలో ఉన్న నౌకర్లు, గుమాస్తా అలాగే (గుడ్లవు) గించి చూస్తూ ఉండిపోయారు, ఏ మామూ తీత వ్యక్తివో, వింత బంతువువో చూచినట్లు, రాత్రి తన రాక వారికి తెలియక అలా చూస్తున్నారని భావించిన సుధాకర్ దగ్గరగా వెళ్ళి తనను తెలియపరుచుకున్నాడు.

గుమాస్తా మర్యాదగా నమస్కరించాడు. కాని అనుమానపు దృష్టులు అలాగే ఉన్నాయి. “ఏమిటా చూస్తున్నారు?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సుధాకర్.

“తమకు రాత్రి గేటు తీసిన వా రెవరంది?” వినయంగా ప్రశ్నించాడు గుమాస్తా.

“ఆమె ఎవరో నాకు తెలియదు,” నంది గ్లంగా సమాధానమిచ్చాడు సుధాకర్.

“అయితే వంటామో, లేక ధాసీల్లో ఎవరో. మూర్ఖులు. వాళ్ళకు తెలియదు రెండి” అంటూ “అప్పుడా, పైన ఆయ్యగారి సామామీ అని

కోసం ఎవరైనా నౌకర్లు వస్తారేమోనని. కాని పావుగంట గడిచినా ఎవ్వరూ రాలేదు. అసలా ఆంతులో అలికిడేలేదు. కాకుల అరపులు, వక్కుల కిలకిలలు అంతకంతకూ అధికమవుతున్నాయి. (క్రందిభాగంకోసం, ఆవరణకోసం మనుషులు తిరుగుతున్న వస్తుకీ, అప్పుపట్టంగా మాలలూ వినవస్తున్నాయి. భాస్కరుడు ఆకాశంలో పై శిఖ (బ్రాకుతున్నాడు.

విసిగి ప్రక్కపై నుంచి లేచి నోళ్ళాడు సుధాకర్. ఆ పొడుగైన వరందాలూ, వోలూ అప్పీ తిరిగి తిరిగి మెట్లక్కడుచ్చాయో వెతుక్కోవడమే గగనమైంది. రాత్రి చీకటిలో రావడం వల్ల గురులేదు. ఛ. ఎంత గలిజాగా ఉంది? ఎందుకు నౌకర్లుంటేనే? ఇల్లాలు లేని ఇల్లు!

మెల్లదిగి వస్తున్న సుధాకర్ను క్రంది వరం దాలో ఉన్న నౌకర్లు, గుమాస్తా అలాగే (గుడ్లవు) గించి చూస్తూ ఉండిపోయారు, ఏ మామూ తీత వ్యక్తివో, వింత బంతువువో చూచినట్లు, రాత్రి తన రాక వారికి తెలియక అలా చూస్తున్నారని భావించిన సుధాకర్ దగ్గరగా వెళ్ళి తనను తెలియపరుచుకున్నాడు.

గుమాస్తా మర్యాదగా నమస్కరించాడు. కాని అనుమానపు దృష్టులు అలాగే ఉన్నాయి. “ఏమిటా చూస్తున్నారు?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సుధాకర్.

“తమకు రాత్రి గేటు తీసిన వా రెవరంది?” వినయంగా ప్రశ్నించాడు గుమాస్తా.

“ఆమె ఎవరో నాకు తెలియదు,” నంది గ్లంగా సమాధానమిచ్చాడు సుధాకర్.

“అయితే వంటామో, లేక ధాసీల్లో ఎవరో. మూర్ఖులు. వాళ్ళకు తెలియదు రెండి” అంటూ “అప్పుడా, పైన ఆయ్యగారి సామామీ అని

కోసం ఎవరైనా నౌకర్లు వస్తారేమోనని. కాని పావుగంట గడిచినా ఎవ్వరూ రాలేదు. అసలా ఆంతులో అలికిడేలేదు. కాకుల అరపులు, వక్కుల కిలకిలలు అంతకంతకూ అధికమవుతున్నాయి. (క్రందిభాగంకోసం, ఆవరణకోసం మనుషులు తిరుగుతున్న వస్తుకీ, అప్పుపట్టంగా మాలలూ వినవస్తున్నాయి. భాస్కరుడు ఆకాశంలో పై శిఖ (బ్రాకుతున్నాడు.

విసిగి ప్రక్కపై నుంచి లేచి నోళ్ళాడు సుధాకర్. ఆ పొడుగైన వరందాలూ, వోలూ అప్పీ తిరిగి తిరిగి మెట్లక్కడుచ్చాయో వెతుక్కోవడమే గగనమైంది. రాత్రి చీకటిలో రావడం వల్ల గురులేదు. ఛ. ఎంత గలిజాగా ఉంది? ఎందుకు నౌకర్లుంటేనే? ఇల్లాలు లేని ఇల్లు!

మెల్లదిగి వస్తున్న సుధాకర్ను క్రంది వరం దాలో ఉన్న నౌకర్లు, గుమాస్తా అలాగే (గుడ్లవు) గించి చూస్తూ ఉండిపోయారు, ఏ మామూ తీత వ్యక్తివో, వింత బంతువువో చూచినట్లు, రాత్రి తన రాక వారికి తెలియక అలా చూస్తున్నారని భావించిన సుధాకర్ దగ్గరగా వెళ్ళి తనను తెలియపరుచుకున్నాడు.

గుమాస్తా మర్యాదగా నమస్కరించాడు. కాని అనుమానపు దృష్టులు అలాగే ఉన్నాయి. “ఏమిటా చూస్తున్నారు?” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు సుధాకర్.

“తమకు రాత్రి గేటు తీసిన వా రెవరంది?” వినయంగా ప్రశ్నించాడు గుమాస్తా.

“ఆమె ఎవరో నాకు తెలియదు,” నంది గ్లంగా సమాధానమిచ్చాడు సుధాకర్.

ఎక్కడున్నాడో చూసి క్రింది అంతస్తులోకి మార్చు." అని ఆర్డరు జారీచేశాడు సోకరుకు.

"నువ్వండీ, ఆ అభ్యంతరం? అక్కడ నాకేం కష్టంగా లేదు."

"అదికాదండీ", తటతటాయిస్తూ తల తడుముకున్నాడు గుమాస్తా.

"చేస్తుండీ."

"ఆ రోజులో ఆ మూడవ అంతస్తు అంతా జమీందారీగారికోసం ప్రత్యేకించారు జమీందారు గారు. ఆయన దివాలాలో ఉన్నంతసేపూ మాయాదేవిగారి ఆస్తిని గదులలోనే గడిపే వారు. కాని అమ్మగారిని అకాల మృత్యువు పట్టుకుపోయింది. అయ్యగారిని విరక్తి ఆవరించింది. ఈ ప్రపంచంలో ఇంకెవరూ మాయాదేవిగారిలో నివసించిన, ఆమె నివసించిన గదులలో అడుగుపెట్టే అర్హత లేదనీ వానినలాగే విడిచిపెట్టారు. మాయాదేవిగారి మరణంనాడు మూడు అంపులు మట్టి చెరువవేయడం వల్ల రాత్రి మిమ్ములనక్కడకు తీసుకెళ్లినవారెవరో అభ్యర్థం గానే ఉంది."

సుధాకర్ కూడా అభ్యర్థపోయాడు. "నాకు తెలియక అవిడ మాట ప్రకారం ఆ గదిలో బస చేశాను. నా కండరికి కష్టం కలిగించినందుకు విచారిస్తున్నాను" అన్నాడు తలవారిపి సీగ్గు పడుతూ.

"దానికేమిటి? అయ్యగారి కష్టంలేకకాని మరే కారణమూ లేదు. ఇంటినిండా బంధువులుండడం వల్ల భౌతిక పరిచారిక తవ్వకం వా సాహసించారేమో! ఇప్పుడు మార్చేస్తామా?"

"ఒక్క మనవి, జమీందారుగారూగ్లో లేదని చెప్పిస్తామే నాకు?"

"అవునండీ. అయితే?"

"వారు వచ్చి ఆజ్ఞ ఇచ్చే వరకూ నేను వట్టినే ఉండడమందుకని రాత్రే ఒక చిత్రం వెయ్యడం ప్రారంభించాను. కదిపితే అది పాడైపోతుంది."

అందరూ ముఖమణులు చూచుకున్నారు.

"మరేవారికేం? జమీందారు బాబు క్షుణ్ణి పోతారు."

ఒక్కళ్లం ఆలోచించాడు సుధాకర్. "వారు చాలా సామ్యులని విన్నాను నేను. స్వయంగా విన్న విచుకుంటాను."

"మరి మీ ఇష్టం." అయిష్టంగానే అంగీకరించాడు గుమాస్తా. సుధాకర్ కు ప్రత్యేకం ఒక నొకర్ని కేటాయింది వెళ్లిపోయాడు ఆయన.

అతడి స్నానానికి నీళ్లు తోడుతూ, కాసే ఫలహారాలిస్తూ అనేక సంగతులు చెప్పాడు సోకరు. 'మాయాదేవి ఆపురూప, సౌందర్యవతి, విద్యావతి, గుణవతి. ఆమెను సోగొట్టుకున్న జమీందారు యమయాతన అనుభవిస్తున్నాడు. ఆమె బ్రతికున్న రోజులలో దివాలం కళకళ లాడుతూ ఉండేది. సో కర్తనూ, జమీ ప్రజలనూ బిడ్డల మాదిరిగా చూచుకోనే ఆమె మరణానికి జమీందారే కాదు, తరిడంలేకాదు, జమీదారీ అబా

మాయ

గోపాలమూ విచారించేవారే."

ఆమెకు వివరితమైన ఫురీషే. భర్తకు కోపం వచ్చినాసరే అతడికి అత్యంత ఆత్మీయులైన మిత్రులకు కూడా దర్శనమిచ్చేది కాదు. ఎన్నడూ సర ఫురుషుని కంటబడి ఎరుగదు. ఆ ఒక్క విషయంలోనే ఆమె భర్త అభిప్రాయానికి భిన్నంగా ప్రవర్తించింది. కడకు ఫోటోగ్రాఫర్ చే ఫోటో తీయించడం కూడా ఆమె కిష్టంలేదు.

ఎప్పుడో, మాయాదేవికి వన్నెండేళ్ల వయస్సులో వివాహమైంది. ఆ వివాహ సమయంలో తీసిన ఫోటోనుబట్టి ఇప్పటి ఆకృతి ఉపించి చిత్రించమంటాడు జమీందారు. అది సాధ్యమా? ఎందరెందరో చిత్రకారులు వస్తున్నారు. వందలకు వందల గుమ్మరించి అత్యంతో ఎదురు చూస్తున్నాడు జమీందారు. కాని ఒక్కటి అత

డికి సంభ్రమి కరంగా లేదు. 'వా ఆకృతిని మీ కనుల ఎదుట నింజెట్టే చూస్తే చాలా లేదు. ఇలా జరుగుతుంది తెలిస్తే తప్పకుండా ఒక ఫోటో చూపించు కొనేదాన్ని' అని అంత్య దశలో విచారించింది మాయాదేవి అప్పటిలో చనిపోతూ.

సుధాకర్ ఆలోచనలలో పువ్వుల పోయాయి. 'ఆమె పరిచారికే అంత అందంగా ఉంది ఆమె ఇంకెంత సౌందర్యవతి! అయినా అందరూ చిత్రకారులు చిత్రంచేసేది నేనుమాత్రం చిత్రం చూడాలా? పై అంతస్తులో తన గదిలో వచ్చి ఆలోచనలో పడ్డాడు సుధాకర్. 'చిత్రం చూడాలా? పరీక్షగా చూడలేదుకాని ఆ గదుల్లో అత్యంత రమణీయంగా, మనోహరంగా ఉన్నాయి. 'ఇవి మాయాదేవి నివసించినవి! అనుకోగనే అతడికి ఒక్కసారి ఒళ్లు జలదరించింది. అంత ప్రేమగా మెలగిన వారు ధౌతికకాయం విడగనే ఇలాంటి వాస్తులైన పూర్వార్థీయుల నెలా విస్తరించగలరో? హా! మాయా ప్రపంచం! ఎవరికి తెలుస్తుంది మాయ!

నేనే రైతు!

కె. సభా

ఈ నేల
నా నేల
ఇదియె నా ప్రాణం!
ఈ భూమి
నా భూమి
ఇదియె నా జీవం!
నా స్వేద బిందువుల
నాని తడిసిన చేల
నవధాన్యములువండు
నా పాతరలు నిండు!
ఏను లేతున్నచో
ఈ ఎడారులు బీళ్లు.
కన్ను బొడిచిన నన్ను
నున్నమగు మీ బ్రతుకు!
నా గుండె రక్తాలు
నాగేటి చాళ్లు.
అన్న మొసగేదాత
నన్ను నేనే రైతు!

అలోచనలతోనే రాత్రి ప్రారంభించిన చిత్రం పూరించసాగాడు. 'ఒక్కగా వస్తే ఉంది!' అని తనకు తానే మురిసిపోయాడు. కాని ఆమెను మరొక్కసారి చూస్తే? ఆ నేత్రాలలోని కళనూ, వదనలోని గాంభీర్యాన్ని, విగ్రహంలోని నిండు దనాన్ని మరొక్కసారి చూస్తేకాని పూర్తిగా చిత్రించడం అసంభవం. ఆమె కొక్కసారి కబురంపే? బాగుండదేమో!

సాయంత్రం వరకూ చిత్రించి సాయంకాలం అలా పోలాంపై కిపాయి చల్లగలిగితే తిరిగివచ్చాడు. రాత్రి తిరిగి భోజనానంతరం చిత్రకారు మొదలు పెట్టాడు కాని, 'ఆమెను తిరిగి చూచే దెలా? అనలు మళ్ళీ పగలు కన్నుంచలే దేమిటి? బహుశా తన కా గది ఇచ్చినందుకు దినాన్నికోపపడ్డాడేమో! అందుకు భయపడి రావడంలేదా? లేక జమీందారు పరిచారికలు కూడా తప్పనిసరిగా ఫురీషేలు పాటించాలా?' అనుకున్నాడు.

రాత్రి గదిలో ప్రక్కవేసి మంచినీరుంచి వెళ్లిపోయాడు సోకరు. అతడితో చెప్పబోయి తిరిగి ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నాడు సుధాకర్. 'సరే. ఆమెగదా చిత్రించమన్నది? చూచుకోవాలనుంటే తనే వస్తుంది' అనుకొని తలుపులు గడియమే దీక్షగా చిత్రానికి అభి మెరుగులు దిద్దసాగాడు. అలా ఎంతసేపు చిత్రించాడో అతడికే తెలియదు.

ఎక్కడో గడియారం తంకు తంకున రెండు కొట్టింది.

'హమ్మయ్యా! తిరిగి ఆమెను చూడకపోయినా పూర్తిగా చిత్రించగలిగాను' అనుకొంటూ కుంచె ప్రక్కనుంచి చేతులు విడిచించాడు. తృప్తిగా నిట్టూర్చుతూ వెనుకకూ, ప్రక్కకూ ఒక్కొక్క అడుగువేసి తలవంచుతూ అనేక కోణాలలో ఆ చిత్ర సౌందర్యాన్ని పరీక్షించి మురిసిపోతున్నాడు.

“సెడన్!”

ఒక్కసారి గుండె లదిరిపోయాయి. ఎవరిదా కంటం? చలాలును వెనుదిరిగి చూచాడు. ఆమె!

“చాలా బాగుంది. సాక్షాత్తు నేను నిల్చు ప్పట్టే ఉంది.”

“బయటినుంచి గడిచు తీసేందు కేమైనా మార్గముందా?” అడిగాడు సుధాకర్ ఆశ్చర్యంగా.

“అలాగే అవుకోండి, మరి! చిత్రం పూర్తయిందా? ఇంకా మిగుళ్ళున్నాయా?” పవ్వుతూ అడిగింది.

“ఏమో, మీరే చూడండి!” చిరునవ్వుతో ఒక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

ఆమె ఉర్చుకతలో చిత్రం చరీకీస్తున్నది! ఆమెను అతడు సరికీస్తున్నాడు. అదే వేషం. తెల్లని పుల్లెస్టావు వంటి వస్త్రాలు. సిగ్గో మల్లెస్టాలు. ఒక్క నగ్గెనా లేదు. సెద్ద కుంకుమ బొట్టు. అవే అగ్నిసంకాశమైన నేత్రాలు. తీరని అశోలతో తీక్షణతతో కంపరపెట్టే నేత్రాలు! వేషం చూచి సరిచారిణుకోవాలా లేక ఉన్నత సంకానుగుణమైన ఆ రూపురేఖలను చూచి గ్రహించాలి? జమీందారు కుటుంబంలోనిది అంత సాధారణ వేషం ధరించడానికి వీలలేదు.

ఇష్టమైనా, కాకపోయినా తన వేషభాషలతో తన అంతస్తును నిలబెట్టాలి. ఫిషనేమో నగలు ధరించకపోవటం! కాకుంటే ఎంత బీదవాళ్ళయినా అంతకు తగిన నగలుంటాయి. అసలామే ప్రవర్తనే వింతగా ఉంది. అంతలా తివేళ అందరు నౌక రుండగా తనకే అతిథి మర్యాద బాధ్యతలున్నట్టు నడుచురా బెదురుగా లేకుండా తనను అన్ని అంతస్తులు దాటించి సైకి తీసుకువచ్చింది. అంతకు ముందే ఆ నిశితంలో రైల్వే స్టేషన్లో ఒంటరిగా కనిపించింది. తాను తిరిగి వచ్చే సరికి అప్పుడే ఎప్పుడూ ఇల్లు జేరిందో, అవరణలో నిశాచరిలా విహరిస్తున్నది. తోణుకూ బెణుకూ లేకుండా దగ్గర కూర్చొని కురుళ్ళు చెప్పింది. తెల్లవారు రూము వరకూ తన చుట్టూ తిరుగుతూనే ఉంది. మళ్ళీ ఇప్పుడూ అదే టైము. రాత్రి రెండు గంటల టైములో నిప్పుకోవంగా తన గదికి వచ్చింది, పగలు మాత్రం ఎక్కడా కనిపించ లేదు. శంకించవలసివచ్చింది!

“చాలా బాగుంది. చాలా త్వరగా కూడా పూర్తి చేశారు.” ఆ కంతం విని ఆలోచనలతో ఉన్న అతడు “చిత్రం” అంటూ లేచి నిల్చున్నాడు.

“పగలు ఒక్కసారి కనిపిస్తారేమో, మూట్లూడ దాచుకున్నాను.”

“వీలువడలేదు.”

“ఇంతకూ తమరు జమీందారుగారికి...”

“ఏమోతానా? తమ కనవసరం ఆ ఆలంబి.”

“చిత్రం... అయితే నా కి గదిచ్చారేమిటి?”

“ఏం?”

కంతంలో అదే తీవ్రత! కన్నులలో అదే తీక్షణత! నందేహం లేదు. తప్పకుండా జమీందారు చెల్లెల్లో, మరదల్లో అయ్యాలంటుంది. లేకపోతే

అంత అధికార దర్ప మెక్కడినుంచి వస్తుంది?

“ఏం, ఎందు కా నందేహం?” త్రిగి తెట్టించింది.

“జమీందారుగారికి కోసం వస్తుందనీ...”

“ఎవరన్నారో? ఇచ్చిన దానను నేను!” శరీరం జలదరింపజేసే కంఠస్వరం.

“చిత్రం.”

“రేపు రాగానే జమీందారుగారి కిది చూపండి. ఇంత గొప్ప చిత్రకారుడికి మంచి బహుమానం లభిస్తుంది. మైమరిచిపోతారు. వస్త్రాలు మరి.”

శరవేగంతో వెళ్ళిపోయింది.

అసెగడ్లకు ఉద్విగ్భిల్లె పోయాడు సుధాకర్. ‘బహుమానం లభిస్తుందట! ఈ చిత్రానికే ఇంత ఇద్దెలే ఇక అసలు జమీందారణ చిత్రం గీస్తే ఎంత మనలో!’ అనుకొంటూ తృప్తిగా నిద్రించాడు.

మర్నాడు ఉదయం కాలకృత్యాలు ముగించు కుని తన గదిలో కూర్చున్నాడు సుధాకర్. చిత్రానికి దుమ్ము పోకుండా ఒక కెర కప్పి తర్వాత ఏం చేయాలా అని ఆలోచిస్తున్నాడు. ఒక ఆరగంటల ఆలా బయటకు చూస్తూ నిల్చున్నాడు. కిటికీలోంచి. కారు హారన్ వినిపించింది సవీపంలో. వెంటనే దివాణంలో కలకలం రేగింది. నౌకర్లందరూ అలూ ఇలూ పరుగులెత్త సాగారు. నలుగురై దుగురు కారుకు ఎదురేగారు. అకువచ్చని కారు ఉదయభానుని బంగారు కిరణాలలో మిలమిల మెరుస్తూ గేటులోంచి దూసుకువచ్చి కాంపౌండులో ఆగింది.

ద్రైవరు దిగి, తలవూపుసి, పట్టుకోగా ఆజాను బాహుడైన యువకుడు దిగాడు కారులోనుంచి. అతడే జమీందారు! కారు దిగుతూనే అతడు దీవాస్త్రీ మీదకు దృష్టి బరిపాడు. జమీందారు వరో క్షంలో జరిగిన వివేచలను విప్పించుతూ వెనుకనే నడుస్తున్నాడు దివారన్.

“వీపం! అందంగానే ఉన్నా వాడిపోయినట్లు వ్నాడు, బెంగ కాబోలు!” అని సుధాకర్ తల సోస్తూ ఉండగానే ఒక నౌకరు పరుగు పరుగున వచ్చాడు! “జమీందారు బాబు తమర్ని పిలుస్తున్నా” రంటూ. తడబడే అడుగులతో అతని వెనుకనే నడిచాడు సుధాకర్.

హాల్లో పట్టు పరువుల సోఫాలో ఆసీనుడై ఉన్నాడు జమీందారు నిప్పులు చెరగుతూన్న నేత్రాలతో. చుట్టూ దీవానూ, నౌకర్లూ చేతులు పులుపుకుంటూ నిల్చున్నారు. నవ్వుతూ వెళ్లి నమస్కరించాడు సుధాకర్.

“ఎవరు మీరు?” తీవ్రంగా అడిగాడు జమీందారు.

చెప్పకున్నాడు సుధాకర్.

“ఎవర అనుమతితో తమరా పై అంతస్తులకు వెళ్లారు? నా ఇల్లో అతిథి అభ్యాగతులకు ఆదరణ రోపే మేమీ ఉండదు. కాని అది ఆధారం చేసుకొని నా నియమాలనే ఉల్లంఘించడం నేను సహించలేదని. చిత్రం విషయం ఆధారంగా

నెర్విటాల్

నరముల బలహీనతకున్నూ, రక్తపోటునకున్నూ రామబాణము, అనుభవ యుక్తముగా చేయబడినది.

8 బా సీసా 5-75 బోట్లలో 1-75 ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్, విజయవాడ-2.

మంచి రుచినిస్తుంది

గ్లోరియా ద్రవ్యాన్ని ముగిసికొని రుచి తుడిచినంతలో అద్భుతమైన కాంటిని, మంచి అందాన్ని సెలవే తెచ్చును, ముఖంలో మందలూపున బాగాళ్ళే దక్కని రేతనాన్ని తెచ్చును ఎండకుంపనే నలుపును. మొటిమలను నమ్మకంగా బాగాగ్గును. వెల రూ 1-75. అన్ని షాపుల్లో దొరుకును.

JANITA PRODUCTS, ELURU, A.P.

మంచి పుస్తకాలు

జీవిత రహస్యములు:- మీ దాంపత్యమునానికి అనేక కామ సూత్రాలు:- రూ 3-50
యువత:- స్త్రీలను గురించి అనేక కుతూహల విషయాలు. రూ 3-50
సంతానము:- గర్భనిరోధానికి 60 నవనీ సులభ మార్గాలు. రూ 3-50

దీక్షుడ దీవానాళ్ళు:- వ్యాపారంలో అక్షలు సంపాదించే అనేక క్రొత్త మార్గాలు. రూ 6-00
దీక్షుడ గదిల్లెన:- మనదేశంలోని అన్నిరకాల పద్యములు, అర్చనలు, పాదలే మార్గాలు రూ 10-00
జీవిత సూక్తి:- శరీరానంతరం ఆత్మను గురించిన నవీన శాస్త్ర పరిశోధనలు. రూ 2-50
జీవిత బుద్ధులు చివరి:- క్రీంది ఎత్తన్నుకు బ్రాన్స్ ఏ.పి. హాస్పిటల్ ద్వారా మిగిలినట్టి దంపతులను

దేశీయ ద్రవ్యములు, సెలయలు, ఆంధ్ర

నిద్రో మూత్ర విసర్జన మూత్రాశయపు మంట

350 పం. పై అదిన స్త్రీ పురుషుల మూత్రాశయపు వ్యాధులలో విశ్వీకృతై దౌర్బల్యముతో నుండుడు. వెన్నుపోటు, కీళ్ళనొప్పులు, బారకోవడివ మూత్రవిసర్జన, రాత్రి లేక పగలు తరచుగా మూత్రము విడచుట, బాళ్ళ నొప్పులు, విడలేకుండు టుడు, బంహీనక మొదలగు అక్షణములకు మూత్రాశయపు వ్యాధుల కారణము కావచ్చును. డలి. జ్వరము గూడ తరచుగా ఆపాదించవచ్చును. 30 పం. నుంచి యీ మూత్రాశయపు వ్యాధులకు వేంకోటి రోగులు ఏస్టెక్స్ (CYSTEX)ను వాడుచున్నాడు. వేడే ఏస్టెక్స్ (CYSTEX)ను మీ రెమిట్టు వద్ద కొనండి. ఇది కీర్ణముగా గుణ ముందియు. తస్యక రుచివిషయము. హార్లిగా త్వరక చేకూరంది పైకొద్ది పండ్లదీవవంది.

ఆంధ్ర ప్రభ సచిత్త వారపత్రిక

ఉ గ ది న వ ల ల పో టీ

రు 2,500 లు బహుమతులు

శోభకృతు సంవత్సరారంభసమయంలో కూడా నవలల పోటీ నిర్వహించాలని సంకల్పించాము. రచయితలకు, రచయిత్రులకు ఇతోధికమైన ప్రోత్సాహం ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాము.

శోభకృతు ఉగాది నవలల పోటీలో గెలుపొందే నవలలకు ఈ దిగువ పేర్కొన్న విధంగా బహుమతులు ఇవ్వడానికి నిశ్చయించాము :

మొదటి బహుమతి రు 1,500 లు

రెండవ బహుమతి రు 600 లు

మూడవ బహుమతి రు 400 లు

పోటీలో పాల్గొనేవారు పాటించవలసిన నిబంధనలు ఇవి :

1. రచన 250 అక్షరాలకు కాగితాలకు మించరాదు. 2. సిదాలో, కాగితానికి ఒక ప్రకృతే వ్రాయాలి. 3. ఇతివృత్తం అంతుల జీవితానికి సంబంధించినదై ఉండాలి. 4. సాంఘిక, చారిత్రక ఇతివృత్తం ఏదైనా ఎన్నుకొనవచ్చు. 5. అనువాదాలుకాక స్వీయ రచనలు మాత్రమే పోటీకి పంపాలి. 6. బహుమతిపొందని రచనలలో ప్రచుర	7. బహుమతి పొందని రచనలను, ప్రచురణార్థం కాని రచనలను తిప్పి పంపగలము. 8. పోటీకి పంపే రచనలను 'ఎడిటర్, ఆంధ్ర ప్రభ సచిత్త వారపత్రిక, చిత్తూరు'కు పంపాలి. 9. కవచమీద 'ఉగాది నవలల పోటీ' అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.

ఉగాది నవలల పోటీకి రచనలు మాకు చేరవలసిన తిథిరితేది

1963 జనవరి 31

రచయితలు ఈ ఆవకాశం వినియోగించుకొని, తమ సంపూర్ణ సహాయ సహకారాలు అందజేయాలని అర్థిస్తున్నాము. —ఎడిటర్

చేసుకుని దివాణంలోకి ఈ విధంగా రాకపోక లెక్కువైపోయాయి." బహుదూర ప్రయాణంలో బడలిఉన్నాడేమో! అతడి దూకుడు కెక్కడా అంతలేకుండా ఉంది.

"క్షమించండి. నేను చిత్రకారుడినే కాని ఆ విధంగా మోసంచేసే వాడిని మాత్రం కాదు. పట్టణంలో బ్యాంక్ ఏజెంటును, స్వగ్రామం వెళ్లి మొన్న సాయంత్రం తిరిగివస్తున్నాను. ఇక్కడ నది దాటుతుండగా నడవ సరంగం చెప్పాడు మాయాదేవి గారి చిత్రంగీయాలని. కాని నీలువని పేరంట

మాయ

మని నేను రాలేదు. స్ట్రోవనుకు వెళ్లేసరికి రైలుదాటి పోయింది. మళ్ళీ తిరిగి నిన్న రాత్రిగని నాకు బండిలేదు. అనేకులు గియ్యలేని ఆ మాయాదేవి గారి చిత్రం సాధ్యమైతే ఆ విరామనమయంతో గీసి తమకు తృప్తి కలిగించవచ్చనే ఆశతో వచ్చాను కాని ధనాశతో కాదు. ఆ రాత్రి పడకొండు గంటలకు నేను వచ్చేసరికి అందరూ చిత్రంలో ఉన్నారు. ఆ అమ్మ గారెవరో గేలుదీసి స్వయంగా నవ్వా

అందన్నకు తోడ్కొని పోయారు."

జమీందారు కనుబొమలు చిట్లించాడు. "అంతగొప్ప చిత్రకారుడివా! అయినా ఎవరూ అమ్మగారు? ఇది ఇప్పుడే తేలాలి. నా మాయ విన సించిన గదిలో మరొకళ్ళు అడుగెట్టడమా?" తీక్షణంగా గుమాస్తా దిం చూచాడు. యజమాని కళ్ళలోనే అతడి అజ్ఞను చదివేసి సరుగెత్తాడు గుమాస్తా లోనికి.

ఇంట్లోని పరివారమంతా హాక్కికి నచ్చారు. "ఎవరిందులో మీకు పై న బస ఇచ్చింది?" సూటిగా ప్రశ్నించాడు జమీందారు.

సుధాకర్ ఒక్కసారి తలయెత్తాడు. జమీందారు కుటుంబమంతా ఒకదాని నిల్వని ఏంతగా చూస్తున్నారు. వారితో అసలు యువతులే లేరు! తల విదిలిస్తూ మరో దిక్కుకు చూచాడు. దానదాసీలంతా నిలబడి ఉన్నారు. వారిలోనూ లేదా యువతి!

"వీరిలో ఆమె లేరు" అన్నాడు మెల్లగా సుధాకర్.

"ఇంతకుమించి మా దివాణంలో ఇక ఎవరూ లేరే?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు దివాన్.

"డామిల్!" కోపంగా తన్నుతూ లేచాడు జమీందారు. "ఇందులో ఏదో మోసముంది. ఆసలు సువ్వెవ్వరు? ఎలా వచ్చాకే తోసరికి?"

"అయితే తమరు నన్ను శంకిస్తున్నారన్న మాట?" సుధాకర్ కూడ నిర్మోహమాటంగానే సూటిగా ప్రశ్నించాడు. "ఆ యువతి వీరితో లేరు. కాని తమరు పైకి దయచేస్తే ఆమె ఎవరో తెలుసుకోగలరు. తమరు వచ్చేవరకూ కాలక్షేపంగా నే నామె చిత్రం గీశాను."

వడివడిగా జమీందారు మెట్లు పై కురిచాడు. ఒక్క అంగుకు రెండేసి మెట్లు చొప్పున దూకేస్తున్నాడు. వెనుకనే పరివారమూ, సుధాకర్ అనుసరించారు.

"ఏగతటివయ్యెనా ఆ భార్యపై ఎంత ప్రత్యేకాభిమానం? ఆమె ఎంత అదృష్టవంతురాలు! అనుకోన్నాడు సుధాకర్, అంతటి అవమానకర పరిస్థితిలోనూ.

"ఏదీ? ఆ చిత్రం చూచండి?" గది దగ్గరిల్లేలా ఆరిచాడు జమీందారు.

మెల్లగా చిత్రం దగ్గరకు నడిచి తెర తొలగించాడు సుధాకర్.

"మాయాదేవి!" అందరూ ముక్తకంఠంతో ఆశ్చర్యంగా ఉచ్చరించిన ఆ శబ్దానికి ఆ భవనమే కాదు, ఆ జమీయే దద్దరిల్లింది. సుధాకర్ గుండెలు కూడా దద్దరిల్లి దడదడలాడాయి. గణగణ వణికిపోసాగాడు.

"మాయా, మాయా!" చిత్రాన్ని గుండెలకు హత్తుకొని విలసిల్లుతూనే ఉన్నాడు జమీందారు. సుధాకర్ తన మూటకేసే తో గలుగడా మేడ దిగి అదిరే గుండెలతో, తడబడి కాళ్ళతో, వరించే కనులతో నడక సాగించాడు, 'మాయ! మాయ!' అని గొణుక్కుంటూ. ★